

MINISTRANT KSIĘGI

Jego zadaniem jest posługiwanie do Mszału oraz innych ksiąg liturgicznych i podawanie ich diakonowi, prezbiterowi oraz biskupowi.

PRZYGOTOWANIE DALSZE

1) duchowe

Liturgia jest źródłem i szczytem życia chrześcijańskiego. Posługa liturgiczna nie ogranicza się tylko do czynności spełnionej w liturgii, lecz jest także diakonią we wspólnocie. Wskazane jest zaangażowanie osób pełniących te funkcje w inne dzieło apostołskie w parafii.

2) teologiczne

Ministrant księgi powinien czytać i znać Pismo Święte oraz księgi liturgiczne, a także otaczać te księgi należyłą czcią. Warto księgi te przeglądać, by poznać ich układ. Dobre wypełnienie tej funkcji wymaga posiadania wiedzy teologicznej, która może być zdobyta podczas formacji w grupach apostołskich lub w czasie studiów teologicznych.

3) wspólnotowe

Przygotowanie do wykonania funkcji ministrantów mitry i pastorału może dokonać się we wspólnocie, np. w czasie spotkań formacyjnych poświęconych rozważaniu tematu liturgii, tzw. kręgów liturgicznych.

PRZYGOTOWANIE BLIŻSZE

1) *Podczas prób przed liturgią należy zwrócić uwagę na:*

a) sposób zaznaczenie stron w Mszale i w innych księgach liturgicznych;

b) ustawienie w procesji wejścia; zwykle gdy Mszę św. celebrować biskup ministrant księgi idzie za nim, za asystującymi diakonami, gdy Mszę św. sprawuje prezbiter ministrant księgi ustawia się wśród innych posługujących, np. wg kryterium wzrostu i strony, po której będzie stał;

c) miejsce, które ma zająć posługujący – w pobliżu miejsca wykonywania posługi, najczęściej po lewej stronie GC patrząc od ołtarza (krzesła mogą być ponumerowane lub oznaczone w inny sposób);

d) określenie, kiedy należy podejść do celebransa (od początku liturgii czy dopiero na kolektę; jeśli przy miejscu przewodniczenia Mszał znajduje się na stałe, to ministrant księgi posługuje dopiero podczas przygotowania darów) i jakie księgi podać;

e) sposób podchodzenia do celebransa oraz odchodzenia na miejsce; droga do przejścia powinna być jak najkrótsza;

f) jeśli Msza św. jest koncelebrana to warto przeciwzyć sposób podawania oraz zbierania tekstów modlitw eucharystycznych dla koncelebransów

g) strój posługujących: zawsze może być to alba (gdy jej krój tego wymaga to także humerał i pasek) lub komża, sutanka, kołnierz – zależnie od miejscowego zwyczaju.

2) Uzgodnienia z innymi uczestnikami celebracji

Każdą akcję liturgiczną należy dobrze przygotować ze współdziałaniem wszystkich zainteresowanych.

a) główny celebrans lub **ceremoniarz** decyduje o doborze tekstów liturgicznych – jeśli przepisy liturgiczne dają w tym względzie wybór;

b) główny celebrans decyduje kiedy należy podać Mszał podczas obrzędów wstępnych – niektórzy kapłani proszą o podanie Mszału dopiero na kolektę, inni – od początku;

c) z ceremoniarzem i ministrantem mikrofonu należy uzgodnić sposób podchodzenia do miejsca przewodniczenia oraz do ołtarza (przygotowanie darów i obrzędy Komunii).

d) z ceremoniarzem i wskazanymi przez niego **posługującymi** uzgadnia czas i sposób rozdawania tekstów modlitw eucharystycznych koncelebransom, a także w związku z odebraniem kanonów winien zapytać **ceremoniarza, kantora** czy innego odpowiedzialnego za śpiew czy będzie uroczyste dłuższe *Amen* po *Per ipsum*.

PRZYGOTOWANIE BEZPOŚREDNIE

Tuż przed celebracją należy pamiętać o tym, że:

1) posługujący przychodzi do zakrystii w zależności od rodzaju celebracji na co najmniej 15 min (w dni powszednie) – 30 min (w święta i uroczystości) przed liturgią, by wstępnie zaznaczyć strony w mszale według kalendarza liturgicznego, dokonać ostatnich uzgodnień, zapytać w sprawie wyboru;

2) w prezbiterium należy przygotować:

- Mszał (jeden albo więcej, np. osobny Mszał ołtarzowy i osobny do miejsca przewodniczenia);

- teksty modlitw eucharystycznych dla koncelebransów (w odpowiedniej ilości; zawsze należy sprawdzić czy znajduje się w nich wybrana modlitwa eucharystyczna);

- wprowadzenie (i zakończenie) do modlitwy wiernych dla celebransa (wielkość czcionki co najmniej 14 pkt) należy włożyć do odpowiedniej oprawki i przygotować w pobliżu miejsca spełniania posługi;

- ewentualnie inne teksty (obrzędy sakramentów, rytuał błogosławieństwa, poświęcenia);

3) istotnym elementem przygotowania jest wspólna modlitwa zespołu służby liturgicznej i chwila skupienia w ciszy;

4) Wyciąg ze spisu treści Mszału Rzymskiego dla Diecezji Polskich, Pallotinum – Poznań 1986:

- Msze roku liturgicznego:

- Adwent 1–30
- Narodzenie Pańskie 32–59
- Wielki Post
  - do Niedzieli Palmowej wyłącznie 105
  - Wielki Tydzień do Mszy Krzyżma św. wyłącznie 106–125

- Triduum Paschalne 126–148

- Okres Wielkanocny, Wigilia Paschalna [istnieje też osobne wydanie tekstów na Triduum Paschalne i Wigilię Paschalną] 150–183

- Okres Wielkanocny 184–240

- Okres Zwykły 241–282

- Obrzędy Mszy św.:

- Obrzędy wstępne 2*–11*
- Liturgia słowa 12*–14*
- Liturgia eucharystyczna 15*–16*
- Prefacje czytane 18*–107*
- Prefacje śpiewane 108*–301*
- Modlitwy eucharystyczne 303*–378*
- Śpiewana doksologia 378*
- Obrzędy Komunii 379*
- Uroczyste błogosławieństwo 379*

- Modlitwy nad ludem 394*

- Msze własne o świętych 2'–262'

- Msze wspólne 2''–61''

- obrzędowe 64''–110''

- w różnych potrzebach 179''

- wotywny 182''–203''

- za zmarłych 204''–241''

- Dodatek, zawiera m.in.:

- obrzęd wody i pokropienia wiernych (2)

- Skorowidz alfabetyczny dni liturgicznych (27)–(33)

- Wykaz prefacji (34)–(36),

- Spis treści (37)–(44).

- Obrzędy Mszy św. po łacinie znajdują się na końcu (strony od 2**–59**).

SPOSÓB WYKONYWANIA POSŁUGI

1) ministrant księgi tak podchodzi do celebransa, by ten widział wyraźnie teksty i by go nie zasłaniać wiernym;

2) jeśli ministrant księgi ma posługiwać przy mszale położonym na ołtarzu (gdy nie ma diakona i gdy nie czyni tego ceremoniarz albo koncelebrans) robi to z największą dyskrecją, nie zajmuje miejsca koncelebransa czy diakona; jeśli jest potrzeba wskazania tekstu, np. wspomnienie tajemnicy dnia w modlitwie eucharystycznej pokazuje całą dłonią zwróconą grzbietem w stronę księgi;

3) do zadań ministranta księgi należy ustawienie Mszału na ołtarzu podczas przygotowania darów;

4) podaje Mszał na kolektę i modlitwę po Komunii dopiero po *Módlmy się* głównego celebransa;

5) podaje kanony do koncelebry podczas *Święty, święty*; odbiera po Amen kończącym *Przez Chrystusa*. Czyni to w razie potrzeby z innymi posługującymi. Jeśli jest więcej prezbiterów, to nie podają każdemu kapłanowi osobno, ale po kilka na rząd;

6) w czasie obrzędów komunii zabiera Mszał z ołtarza. Dokładny wybór czasu zależy np. od liczby koncelebransów – jeśli jest ich więcej – zabiera Mszał po przyjęciu Komunii przez głównego celebransa, by przy odpowiednio przygotowanym ołtarzu inni kapłani mogli bez przeszkód przyjąć Komunię;

7) ministrant księgi powinien podać Mszał na modlitwę po Komunii. Jeśli będzie uroczyste błogosławieństwo to Mszał podaje również na błogosławieństwo.

MODLITWA MINISTRANTA KSIĘGI

Wszchemogący Boże, Ty pozwalasz mi usługiwać wobec świętej księgi modlitwy, jaką jest mszał. Pomóż mi coraz lepiej rozumieć wielkość i piękno modlitwy Kościoła, abym troszcząc się o mszał w celebracji liturgicznej, mógł być także świadkiem życia modlitewnego wobec braci. Przez Chrystusa, Pana naszego. Amen.

MATERIAŁY POMOCNE DLA PEŁNIĄCYCH FUNKCJĘ MINISTRANTA KSIĘGI

Dokumenty liturgiczne

- a) *Konstytucja o Świętej Liturgii* z 4 grudnia 1963 r., nr 26–32.
- b) *Caeremoniale episcoporum*, Watykan 1984, nr 128, 145, 169.
- c) *Ogólne Wprowadzenie do Mszału Rzymskiego*, 2002, nr 45, 91, 107, 109, 110, 111, 118a, 120, 122, 169–170, 189–190, 274, 294, 306, 310, 363–365.
- d) *Wskazania Episkopatu Polski Po Ogłoszeniu Nowego Wydania Ogólnego Wprowadzenia Do Mszału Rzymskiego* przyjęte na 331. Zebraniu Plenarnym Konferencji Episkopatu Polski z dnia 9 marca 2005 r., nr 27.

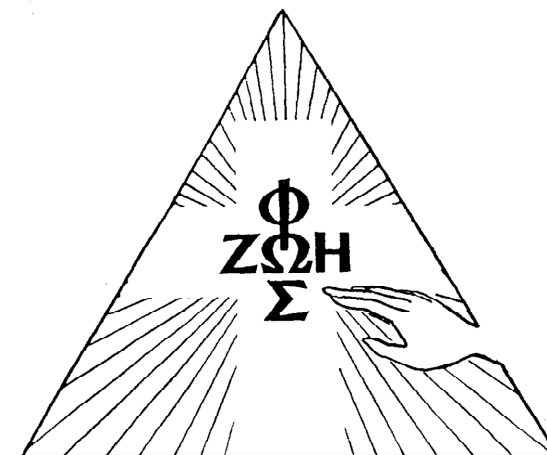
Opracowania

- Duszpasterstwo Służby Liturgicznej, *Ministrant księgi*, Kraków 1984
- Duszpasterstwo Służby Liturgicznej, *Notatnik ministranta księgi*, Kraków 1985
- Ferraris F., *Animowanie celebracji liturgicznych*, Kraków 2002
- Hoffsümmer W., *33 spotkania z ministrantami. Modlitwa nauka, zabawa*, Kielce 2002
- Hüek A., *Służba dająca radość. Podręcznik dla ministrantów*, Kielce 2000
- *Katechizm służby liturgicznej*, wyd. Światło-Życie, Lublin 1995,
- Nadolski B., *Mszal księgą życia chrześcijańskiego*, Poznań 1989.
- Nübold E., Stencel E., *Przy ołtarzu Pana, Wprowadzenie do służby ministranta*, wyd. 3, Pelplin 1994
- Rzeźwicki G., *Od kandydata przez stopnie ministranta funkcję lektora i ceremoniarza do animatora (wokół problemów formacji służby liturgicznej)*, Tarnów: Wydawnictwo Biblos 2006.
- Szczepaniec St, *Ceremoniał posług liturgicznych*, Kraków: Kuria Metropolitalna, 1987.

Dokumenty liturgiczne w internecie

<http://www.kkbids.episkopat.pl/>

Krótkie pomoce liturgiczne EUCHARYSTIA

MINISTRANT KSIĘGI

PRZYGOTOWANIE

SPOSÓB WYKONYWANIA POSŁUGI

Opr. Wojciech Kosmowski

członek Centralnej Diakonii Liturgicznej
Ruchu Światło-Życie

kosmowsk@mp.pl

II Niedziela Wielkanocna AD 2007